

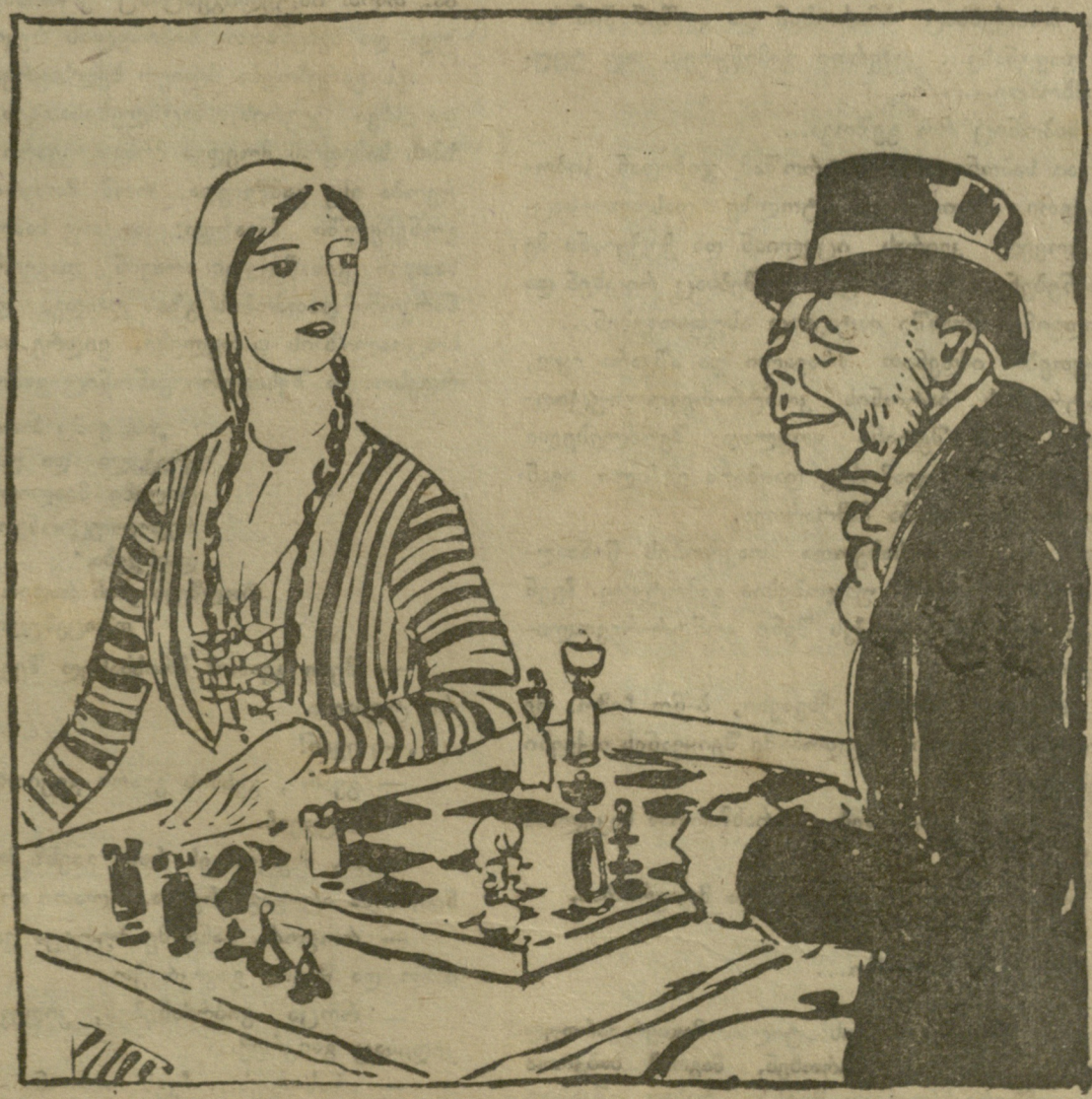
საქართველოს საბჭოთაო

კუკუკოლისმა მოსთხოვს საქართველოს
მთავრობას, ბათუმის ოლქიდან ჯარები გა-
იყვანეთო. (გაზეთებიდან).

№
20

1920 წ.
აპრილის 4

საქართველო. ქიმ თქვენს მეფეს!
ინგლისო. უკაცრავად, ვერა არ იქნება! ეს ხომ შამითია გთხოვთ, თქვენი მხედარი უკანვე და-
აბრუნოთ!
საქართველო. არა ბატონო! ხუ ლა იგიწყდებათ, რომ ჩვენ ვთამაშობთ „pièce touchée“, ასე
რომ ნურაბ უკაცრავად, თუ თქვენი თხოვნა ვერ შევასრულო და ეს მხედარი აღვიღოთ და ის დავიძრო.

კონტრ-რევოლუციონერი.

„ვინც პირდაპინილია, სუფთად და ლამაზათ აცია, ვისაც ტილი *) არ მიიღოს, ყველა კონტრ-რევოლუციონერია და სასტიკათ უნდა დაისაჯოს.“

(გუშინ-წინდელი ბოლშევიკური გაზეთიდან.)

— იცი, ჩემო, რა უნდა გაგიმხილო, — თვალების ქუტივით და ეშხიანი კილოთი დაუწყა მატროშამ საუბარი ყოფილ დვორნიკსა და დღეს „ჩრვნიჩაიკის“ თავმჯდომარე მიტიუხას. — ჩემი ბატონი ნამდვილი კონტრ-რევოლუციონერია...

— საბუთი?.. დინჯისა და საქმიანი კაცის კილოთი იკითხა მიტიუხამ.

— აი საბუთი — წარმოსთქვა მატროშამ და ვაქონილი კაბის ჯიბიდან კრახმალიანი საყელოს ნაგლეჯი ამოიღო.

— ნუ თუ მაშ კრახმალიან საყელოს ატარებს, ის სისხლის მსმელი?..

— აი, გაჩხრიკე და თითონ ნახავ... განა მატროშა ესა... — განაგრძო მატროშამ... — ყოველ დილით პირს იბანს და თავის წიწილებსაც აბანინებს... კბილის ჩოთქებსაც ხმარობენ და გუშინ წინ საპონიც დაფუნახე... ღმერთი გამიწყარეს, თუ ტყუილს ვამბობდე...

— საპონიც რო გეშოვა...

— აი საპონიც... — მატროშამ ჯიბიდან საპონის ნაქერი ამოიღო და სტოლზე დასდო — საცვლებს ყოველ კვირას იცვლიან და ქუჭყიანს მე მარცხინებენ... ქვაბებსაც, თეფშებსაც რეცხენ და წარმოიდგინე ოთახში იატაკსაც ასუფთავებენ...

საბუთები იმდენათ მრავალი და აშკარა იყო, რომ მატროშას ბატონის კონტრ-რევოლუციონერობაში ეჭვის შეტანა ყოვლად შეუძლებელი დარჩა. მიტიუხამ სადამოსვე დაიბარა ვეკილი ივან პეტროვიჩი და ჩვენება ჩამოართვა.

შენ, მ... ლო, საბჭოთა მთავრობის წინააღმდეგ ხალხს ამხედრებ? უმჯობესია გამოტყდე. ჩვენ უტყუარი ცნობები გვაქვს შენი კონტრ-რევოლუციონერობისა.

— არაფერი მაგისი მსგავსი, ბ-ნო ჩემო, მე არ ჩამიდენია. ალბათ შეცდომაში შეიყვანეს თქვენი აღმატებულება...

— თავს ნუ იკატუნებ... კრახმალიან საყელოს ხმარობ?

— ახლა აღარა, რაკი აკრძალა მთავრობამ.

— პირს იბან?

— ზოგჯერ, ბატონო...

— აი სწორეთ ეგ არის, რომ შენ გინდა ხალხს გამოეთიშო და შენი უმსგავსო საქციელით სხვებს მაგალითი მისცე. საპონსა ხმარობ?

— მქონდა ბატონო, მაგრამ ვილაკამ მომპარა...

— სტყუი, შე საზიზღარო! რას ჰქვია მომპარა! შენი იყო რომ მოგპარა? განა არ იცი, რომ კერძო საქუთრება აღარ არსებობს...

— უკაცრავათ, ბოდიშს ვიხდი, ბატონო ჩემო...

ბოდიში აღარ გიშველის! თქვენისთანა სუფთა ხმელებმა დალუბა ქვეყანა. სადაღრი მოქალაქე ხარ, რომ ერთი ტილიც არ მაგალოღს, თმა გაგიკრეჭია, ფეხსაცმელი გაგიწმენდია.

— აბა წაიყვანეთ! უბრძანა მიტუხამ ხელქვეითებს და ივან პეტროვიჩი, როგორც კონტრ-რევოლუციონერი, იქვე სახლის უკან დახვრიტეს.

გავიდა ხანი. ხალხმა შეიგნო და შეითვისა რუსული სოციალიზმის ყოველი მუხლი. აღარავინ არც პირს იბანდა, არც თმას იკრეჭდა, არც თერთრულს რეცხდა, არც სახლს ასუფთავებდა, არც ქურჭლეულობას. არა თუ მუშა ხალხი და გლეხობა, თვით ინტელიგენციაც ერთიანად გაკომუნისტდა და მკბენართა სიმრავლის რეკორდიც აიღო.

ეს გარემოება ძლიერ ხელსაყრელი დარჩა სხვა და სხვა ჯურის ბაცილებისათვის და სოციალიზმის სამეფოს მოედვა მრავალგვარი სენი. მდგომარეობა ისე გამწვავდა, რომ მთავრობა დიდ საგონებელში ჩავარდა: ვაი თუ სამოქალაქო ომისათვის გასაწყვეტი არავინ დაგვიჩრესო და სოცნარკომი დათმობის გზას დაადგა. დაე შეიკაცოს სოციალიზმის ფარგლები, ვიდრე ხალხი განადგურდესო და შესაფერი კანონიც გამოიცა.

„ის, ვინც პირდაპინილი, გაუკრეკელი და უსუფთაოა, ვისაც ტილები მიიღოს, ყველა კონტრ-რევოლუციონერია და სასტიკათ დაისჯება.“

(ბოლშევიკების რადიო ტელეგრაფმა გამოცემული მარტის 29-ს).

— შენი გვარი? მრისხანედ შეეკითხა კომისარი ტუსალს.

— ივან!

— გვარი, გესმის გვარს გეკითხები.

— მატვეიჩი...

— ახ, მტეცო! ეს რასა გავს? პირი არ დაგიბნია, თმა არ გაგიკრეჭია, ხალათი არ გაგირეცხნი.

— როგორ, განა მე ბურჟუა ვარ პირი დავიბანო და წვერი გავიკრიქო.

— როცა გიბრძანებენ, კიდევაც დაიბან და კიდევაც გაიკრეჭ...

— არასოდეს... ჩვენ თითონა ვსპობთ ბურჟუებს... შარშან...

არშანდელი დრო წავიდა. გესმ

*) კეთილ ხმოვანებისათვის „ტილის“ მაგიერ ქართულ მწერლობაში „მკბენარსა“ ხმარობენ, მაგრამ საბჭოთა რუსეთის ცენზურა სრულიად მოისპო, რასაც აშკარად მოწმობს ადგილობრივ ბოლშევიკთა მიერ გამოცემული ჟურნალები.

შარშან ის იყო ბურჟუა და კონტრ-რევოლიუციონერი, ვინც პირს იბანდა, დღეს ის არის, ვინც არ იბანს.

— არასოდეს... თქვენ მუშა ხალხს ვერ მოატყუებთ...

— დახე, როგორ ფარასავით ეხვევა ტილები... წაიყვანეთ ეს კონტრ-რევოლიუციონერი. მე ვასწავლი მაგას როგორ უნდა მთავრობის წინააღმდეგობა.

მილიციონერებმა გაიყვანეს ჯილტი მუშა და სახლის უკან დახვრიტეს, როგორც ცნობილი კონტრ-რევოლიუციონერი, უკანონო ტილების მატარებელი. ამ გარემოებამ მთელს სოფელში დიდი რისხვა და გულის წყრომა გამოიწვია. ტყვილათ კი არ ამბობენ: „ცხვარი ცხვარია, და თუ გაცხარდა ცხარიაო.“ გლეხობა, როგორც უფრო გულჩეილი და გულშემატკივარი ელემენტი, მთელის თავის სიძლიერით გამოიქომაგა ნარკომისაგან განწირულ მკბენარებს და კვლად გაჩაღდა რუსეთის სივრცეზე სამკედრო—სასიცოცხლო სამოქალაქო ომი.

ხალხი დაესია კომუნისტ-საგლაშატელებს, ბოლშევიკ-პრედატელებს, რომლებიც ორი მკბენარის ყოლისათვის კონტრ-რევოლიუციონერს ეძახიან ხალხს და გაანადგურა.

ჩვენ ყოველთვის ვამბობდით, რომ რუსეთის კომუნიზმის აღსასრული მკბენარებში იყო დამახებული.

მორიელი.

შექანჯალბულის ლექსები.

სმენა! ვძღერი:, ნანი-ნანას.
დაუძახებ ჩემს გულქანას,
ჯაჯიკას და ნინოს, ანას,
კვლავ ვეტყვი მათ გამოცანას:
„ჩრდილოეთიდან მომდგარი,
დაუნდობი მტრისა ჯარი,
თოფს და ხიშტებს გვიმიზნებდა,
ჩვენი შექვა გულს უგზნებდა,
ჩვენთან სურდა ის ომია,
ერთხელაც „ავრონომია“
გახსოვო, რომ შემოგვთავაზა,
სამფლობელოც მოიხაზა,
იღეს ავდა ჩვენზე კბილებს,
არც ხორბლეულს და არც ფქვილებს,
ჩვენსკენ არ აქაქანებდა.
შურიოთ, რისხვით ქაქანებდა,
შამოგვარტყა გარს ბოლოკადა...
ჩვენ არ ვსთლიდით ბოლოკადა,
მათ ფახათუხს, მათ მუქარას,
დახეთ, იმის ბედის ჯარას,
რა უკულმა დატრიალდა,

განადგურდა, გატიალდა,
დღეს ჩვენს ფერხთ ქვეშ განართხული,
თავლაფითა გათათხული,
გვთხოვს სიცოცხლე შევარჩინოთ,
მგონი კიდევ რომ ვარჩინოთ)
სჯობს, რომ ტკბილად დავიძინოთ
მათ სადმე გზა მიუჩინოთ,
უტემლაკოთ და უჩინოთ,
მუტრუკებზე შევაჯინოთ,
და ანტანტას ვადულოცოთ,
სჯობია აქ არ ვაცოცოთ,
ქვემძრომნი და ჯოჯო გველი,
აქ სახლი გვაქვს დასაგველი,
მოვიშოროთ, სჯობს ნაგავი,
გავათავე აქ იგავი...
ღმერთმა მთხოვა თქვენი თავი...

ავად გავხდი, მიხურს ტვინი,
მომიხლება ასპირინი,
ან და ფხვნილი ქინაქინი,
მე ვსვი აბუსალათინი...
თხასავით ვიწყე კიკინი...
მოდო ვნახოთ დენიკინი,
რამ შექვა დენიკინი,
მიველ, ვნახე დენიკინი,
ლენინმა ჭაპა დენიკინი,
მოდო ვნახოთ ლენინი,
რა შექვა ლენინმა,
მიველ, ვნახე ლენინი,
რუსითი სჭამა ლენინმა,
დენიკინი-ლენინმა—
რუსეთიც ლენინმა შექვა.
მოდო ვნახოთ გერმანია,
რამ შექვა გერმანია,
მიველ ვნახე გერმანია,—
ანტანტამ ჭაპა გერმანია,
ანტანტამ—გერმანია,
დენიკინი—ლენინმა,
ლენინმა რუსეთიც შექვა...
მოდო ვნახოთ ოსმალეთი,
რამ შექვა ოსმალეთი,
მიველ, ვნახე ოსმალეთი,
ანტანტამ სჭამა ოსმალეთი,
გერმანია—ანტანტამ,
ოსმალეთიც ანტანტამ შექვა.
მოდო ვნახოთ ბათომი,
რამ შექვა ბათომი,
მიველ, ვნახე ბათომი,
ანტანტამ სჭამა ბათომიც.
გერმანია—ანტანტამ,
ოსმალეთი—ანტანტამ,
ბათომიც მან შექვა...
მიქალაქე ანტანტა!

კუჭი და სინდისი.

არ გეგონოთ თლად პანტა
ჩაყლაპვას რომ გვიპირებთ,
საქმეს ჩვენც გაგიპირებთ,
ვაჰ, თუ ყელს გაგეხიროთ,
შეკმა რომ დაგვიპიროთ...
მოდი, ვნახოთ ვილსონი,
რა შეკმა ვილსონმა,
მიველ, ვნახე ვილსონი,
საზავო მუხლები ჰყაპა ვილსონმა...
მოდი, ვნახოთ ზავი,
რამ შეკმა ზავი,
მიველ, ვნახე ზავი,
კონფერენციამ სკამა ზავი.
კონფერენციამ — ზავი,
„ზავმა“ გერმანია შეკმა.
მოდი, ვნახოთ სპარსეთი,
რამ შეკმა სპარსეთი,
მიველ, ვნახე სპარსეთი,
ინგლისმა ჩააცვა „კორსეტი“
ეხლა, მნახეთ მეც,
რამ შეკმა მე,
მოვიდნენ მნახეს მე—
—სიძვირემ შეკმა მე...
სიძვირემ—მე—
— მე სიძვირე შევკამე...
მოდი, ვნახოთ პური,
რა შეკმა პურმა,
მიველ, ვნახე პური,
ქვიშა სკამა პურმა...
ქვიშა—პურმა,
პური მე შევკამე...
მოდი, ვნახოთ რძე,
რა დალოა რძემ,
მიველ, ვნახე რძე,
წყალი შესვა რძემ,
წყალი—რძემ,
რძე ჩემ ბავშვმა დალია.
მოდი ვნახოთ შაქარი
რამ შეკმა შაქარი,
მიველ ვნახე შაქარი,
პონჩიკებმა სკამე შაქარი,
პონჩიკებმა — შაქარი,—
პონჩიკები ბურჯოებმა შეკამეს.
მოდი, ვნახოთ სპეკულიანტები,
რამ შეკმა სპეკულიანტები,
მიველ, ვნახე სპეკულიანტები,
ჭირმა შეკმა სპეკულიანტები,
ჭირმა—სპეკულიანტები—
სპეკულიანტებმა ჭირი შეკმა.

შექანჯალებული.

კუჭი და სინდისი სცხოვრობდენ ბევრად უფრო ადრე ადამიანის გაჩენამდე.

კუჭი იყო მრგვალი, კუნთ-მაგარი, მძიმე, ელასტიური არსება და ნიადაგ მიწაზე დაგორავდა ზანტად და ზარმაცად.

სინდისი კი ნაზი, ჰაეროვანი და გრძნობიერი იყო, მუდამ ზევით ლივლივებდა, კარგა დიდ სიმალლეზე, და არაოდეს დაშვებულა დედა-მიწაზე.

სინდისი და კუჭი ერთმანეთს ვერ იცნობდენ, მაგრამ რალაც გაურავველ მტრულ გრძნობას კი ატარებდენ ურთიერთის წინააღმდეგ.

სინდისი სცდილობდა, არ შეეხებინა კუჭისათვის და თუ უცაბედათ თვალს შეასწრებდა, ზიზლით მოარიდებდა ისევ.

კუჭი, თუმცა ზევით ახედდა არ შეეძლო, სინდისი რომ დაენახა, მაგრამ განუწყვეტლივ გრძნობდა მის მუნყოფას ინსტინქტით გაურბოდა მას და მიჩქალულ ადგილს ეძებდა დასამალავად.

ასე სცხოვრობდენ კუჭი და სინდისი ადამიანის გაჩენამდე.

მაგრამ აი, ღმერთმა გააჩინა ადამიანი და კუჭისა და სინდისის ცხოვრებაც შეიცვალა.

ერთხელ კუჭმა თვალი მოჰკრა მძინარე ადამიანს და მისი ყურადღება დაღებულმა პირმა მიიპყრო.

— აი სად ვაპოვე მყუდრო ადგილი, გაიფიქრა კუჭმა: ამ ხერხელში ჩავძვრები და გადავრჩები იმ სადაველ სინდისსო.

მოსწურა თვისი კუნთები, შეიკუმშა კაკლის ოდენათ და ჩაუძვრა პირში.

მძინარე ადამიანმა ვერ მოახერხა ყელში გახიროლი კუჭის პირიდან გამოგდება და ჩაყლაპა.

კუჭმა გაიარა ყ წყრატო, შგმდგე კარგა მოგრომო მილი და გულმუცელის აპკს ქვეშ დაიდო სამუდამო ბინა.

თავი რომ სამშვიდობოს იგულა, მოუშვა დაქიმული კუნთები, გაიბერა, მისწი-მოსწია მეზობლები და შინაურულად მოიკალთა.

მხოლოდ ახლა გაეღვიძა ადამიანს და ზეზე წამოიჭრა სასწრაფოთ. სახეზე წუხილისა და ტანჯვის მეტყველება აღბეჭდოდა, თვალები მშრალად უფლავდა და პირში ნერწყვი აწუხებდა.

ჰშიოდა. გიგივით მიმოიხედა ირგვლივ, თვალი მოჰკრა, იქვე შვლის პატარა ნუკრი სძოვდა, დაიჭირა, აიღო ქვა და მოემზადა მის მოსაკლავათ.

სინდისი ყოველსავე ამას ჰხედავდა, ის მიხვდა, ვინც ამოძრავებდა ადამიანს, ველარ მოუთმინა გულმა და მსწრაფლ ძირს დაეშვა.

— ის საზიზღარი კუჭი უნდა აეღოგმოო, გაიფიქრა მან და პირში ჩაუძვრა ადამიანს იმ განზრახვით, რომ თავში ან გულში გაეტანებინა და იქიდან დაეწყო კუჭთან ბრძოლა.

მაგრამ ძალზე მოშვიებულმა აღაშინმა აღარ აცალა სინილის გზის გაკვლევა და რაკი პირში იგრძნო, მაშ-ნვე ჩაპყლაბა.

ამგვარად სინილისი კუქში მოემწყვდა.

მართალია, კუქმავერ მოხარშა და მოინელა იგი, მაგრამ მტრის ხელში აბა რალა ბრძოლა შეიძლება.

მას შემდეგ სინილისი კუქის ტყვე არის და აღამი ნები ტყუილად ჰფიქრობენ, თითქოს იგი თავში იმყოფებოდეს, შუბლს უკან.

თაგუნა.

რკ. გზის საზიდან.

ექიმ-ფერშლებს.

მოსაკვდავი ყველგან კვდება და რა ჩვენი ბრალიაო, ვისაც ხელი კი მოვკიდეთ ყველ მ სული დალიაო.

მხატვარი კვატაშიძე საპტრედისის რ. გზის კლუბის დეკორაციის ხატვის დროს ძრიელ ავით გზდა. გამოჩენილმა პროფესორ ექიმმა დეორნიკოვმა შემდეგი წამალი გამოუწერა: ორი ფუთი ზეთი და ფუთ ნახევარი ფერად-ფერადი კრასკა. ავითყოფმა ჯერ ჯერობით მიიღო ფუთი და ხუთი გირკანქა ზეთი და ნახევარი ფუთი კრასკა.

როგორც ემჩნევა ავითყოფი უკეთაა და ვნაიდან მას შეძლება არა აქვს ზემოხსენებული წამლები შეიძინოს და სრულიად მიიღოს, ამისათვის გამგეობამ და რ. გზის მანქანებელთა საბჭომ იკისრა დანარჩენი მნ გირვანქა ზეთის და ფუთი კრასკის ყიდვა.

სახალხო ექიმის უხილავის აზრით, რომელმაც ავითყოფი ინახულა, სრულიად მის განსაკურნავათ საჭიროა მათრახის კული.

მეორე ნაწილის რ. გზის ტელეგრაფის კონტრალიორ-მეხანიკმა ბ. ზლობინმა ამ დღეებში გახსნა კანტორა, რომელსაც მიზნათ აქვს დასახული სხვა და სხვა სურსათ სანოვაგე შეიძინოს და იაფ ფასებში მოსამსახურეებს მიაწოდოს. ამისათვის მან აღძრა შეამდგომლობა რ. გ. სამმართველოს წინაშე, რათა ის იქნეს განთავისუფლებული სამსახურიდან.

აგრეთვე ვინაიდან მას რევმატიზმი აწუხებს ითხოვს სამას ცალს „ეშმაკის მათრახს“. სამმართველოს მათრახები არა აქვს და იმედია ეშმაკი გამოგზავნის და აგრეთვე შეგვატყობინებს რამდენ-რამ ენი მათრახი უნდა იიღოს დღეში.

მეფეთ-ამეფეი ბ. ეშმაკს.

მოვალეობა ჩემი, მეუფეო, ღირსეულად შევასრულე. ნატანების ხაბაგოს გახსნის შემდეგ სისტემატიურად მიმაქვს დენიკინელებისათვის საზრდო.

ჯერჯერობ თ გავიტანე 5000 ფუთი ღორის ხორცი, 12000 ინლაუ-ები, ქათმები, ბატები და იხვები. 100000 კვერცხეი. ძრიელ დახმარებას მიწვევენ, როგორც დამოყენის ჩინოვნიკები, აგრეთვე მეძანქანებიც. მე ღრმად ვარ დაწმუნებული დღეს თუ არა, ხვალ ისინი თქვენი ბრძანების ქვეშ იქნებიან. აგრეთვე ვარცელებ აღაშინებთა შორის შურს და მტრობას იქ, სადაც სათნოება სუფევს.

ერთი სათნოებით სავსე ოჯახი უკვე ავწეწ-დავწეწე, სიყვარული შიგ ამოვფხარი, შური და მტრობა გავამეფე. მამაკაცი ამ ოჯახის სამსხვერპლოდ მყავს გაძნადებული და ამ მოკლე დროში მის სულს მოგართმევ. ეხრა მუხლ მოდრეკით გვედრები ჩამრიცხოთ საპატიო წევრათ თქვენს ოჯახში მუდამ თქვენ პატივის მკემელი, მოსამსახურეს მეუღლე — ზოია პეტროვნა.

ბ-ნ ეშმაკს!

ვშვამდგომლობ რა თქვენს წინაშე, გთხოვთ ჩარიცხოთ წევრად ესე ღირსეული გვაში ჩვენს ოჯახსა წიაღსაშინა, რათა გ-დიდებულ იქნას დიადი ოჯახი ჩვენი. —

უხილავი.

ი ს ზ ა ნ კ ა.

შიმშილ-სიცივე, ციებ-ცხელება, სუოლა, სახად, ინფლუენცია, ფილტვის ანთება... დღეს შეკავშირდენ, და შექმნეს ერთი კოალიცია, მყის თავიჯდომარეთ დასვეს ისპანკა, გადასცეს მთელი ძალა-უფლება, და რაც გვეწვია, მკაცრობს, ბრანებლობს დაიწყო ხალხის მუსგრა, აკლება; დღეს ანგარიში არ აქვს მის მსხვერპლსა, მრავლად გასწყვიტა ქალი, კაცია, ვინ იცის, რამდენ სასარგებლო პირთ უდროვოდ უყო ლიკვიდაცია; გოდებს ქალაქი, მოსთქვამს სოფელი, გაქრა ქეიფი, გაქრა ლხინები, სადაც არ წახვლ, გლოვა ზარია, სჩანს კუბოები, ბალდახინები. დღეს აფთიაქებს და მეკუბოებს ულიძის ბედი, დაუდგათ დარი, ველარ აულის საქმეს ვერც ერთი და ჩაიშაქნეს ოხრად ქანქარი.

ლუკ-ოლლი

საექიმო ქრონიკა.

მას შემდეგ, რაც ექიმ მეგრებიანცმა რენტგენის სხივებით დაუწყო ავადყოფებს სინჯვა, აღმოჩნდა რომ არ არის არც ერთი ავითყოფი, რომელსაც ქლეკი არ სჭირდეს. ქვეყნა დაიღუპებოდა, რომ ამავე მეგრებიანცს ხელთ არ ქონდეს უგებარი საშვალცება ქლეკისაგან განსაკურნავად: ის ორ ათას იანვით ად ქაურნავს ავითყოფს ელექტრიზაციით და შიშხაუნებით.

„სოციალიზმი“

რუსეთის კომუნისტთა ბელადი ლენინი ეუბნებოდა ოსმალეთის კომუნისტთა ბელადს ქიამილ-ფაშას:
 — ამხანაგო! დღეს ხომ ყველასათვის აშკარაა, რომ თვალუწვდენელ რუსეთის სივრცეზე საპარა-
 დისოთ დაეამყარეთ სოციალიზმი: ექვს გარეშეა აგრეთვე, რომ ვათვითცნობიერებულ ოსმალეთში ძვე-
 ლთაგან არსებობდა სოციალიზმის შესაფერი წესები: მაგრამ როგორც მოგეხსენება, არის ერთი ქვე-
 ყანა, სადაც თარეშობს აღვირ-წახსნილი კონტრ-რევოლიუცია და სოციალ მოლაღატეთა ბრბო. ეს
 ქვეყანა არის საქართველო!, შენ, ამხანაგო ქიამილ-ფაშა, ჩემზე კარგა გესმის ქართველი მუშისა და გლეხის
 კენესა და ეს კენესა შენს კომუნისტურ გულს ლახვარივით ესობა. მოდი, საერთო ძალით, მე—ჩრდი-
 ლოეთით, ხოლო შენ—სამხრეთით, გავანთავისუფლოთ საქართველოს შურომღლი ხალხი და მაშინ რუ-
 სეთსა და ოსმალეთს შორის აღარ იქნება სოლიდით შექრალი კონტრ-რევოლიუციის საბუდარი და
 ჩვენი ხალხი—რუსი და ოსმალე—დაუბრკოლებლივ მისცემენ ხელს ერთმანეთს. თანახმა ხარ, თუ არა,
 ამხანაგო?

— თანახმა ვარ, უბასუხა ქიამილ-ფაშამ.

— მაშ ჩვენი გეგმა ასეთია: გაუაუმჯობესოთ და სრულ-ყყოთ საზოგადოებრივ ცხოვრების ყველა
 დარგი საქართველოში და შემოვიღოთ იქ სწორედ ისეთი წესები, როგორც რუსეთში გვაქვს შემოღ-
 ებული... გაუმარჯოს სოციალიზმს და თავისუფალ საბჭოთა საქართველოს!—გაათავა ლენინმა:

— გაუმარჯოს!—დასძახა ნური-ფაშამ.

გადასწყვიტეს თუ არა, მაშ ნვე, საქ'ეს შეუდგნენ: ლენინი თავისი წითელ ჯარით ჩრდილოეთით,
 შეიჭრა საქართველოში ხოლო ქიამილ-ფაშა თავის თავ-წითელა ჯარით—სამხრეთით.

თანახმად გეგმისა საჭირო იყო ისეთი წესების შემოღება, როგორც კომუნისტურ რუსეთში სუ-
 თიბს.

უპირველეს ყოვლისა რკინის გზათა განსაზოგადოებრივებას მიჰყვეს ხელი.

რკინის გზას შვერაზმულ საქართველოში სარგებლობდენ მხოლოდ ისინი, ვისაც მგზავრობა დასჭირდებოდა. დანარჩენი ხალხი კი პირღია რჩებოდა. ამ უსამართლობის მოსასპობად გაიკა სასტიკი ბრძანება, რათა მოეხდინათ რკინის გზის სრული სოციალიზაცია და მთელი ხალხის კუთვნილებად გაეხადათ იგი.

ამ მიზნით მოიხსნა ყველგან რელსები და დაურიგდა მთელს ქართველ ხალხს. თითო კაცზე მოვიდა 7 1/2 ვერშოკი.

ამიერიდან რკინის გზა საქართველოშია ცველასი ვახდა სწორედ ისე, როგორც რუსეთში.

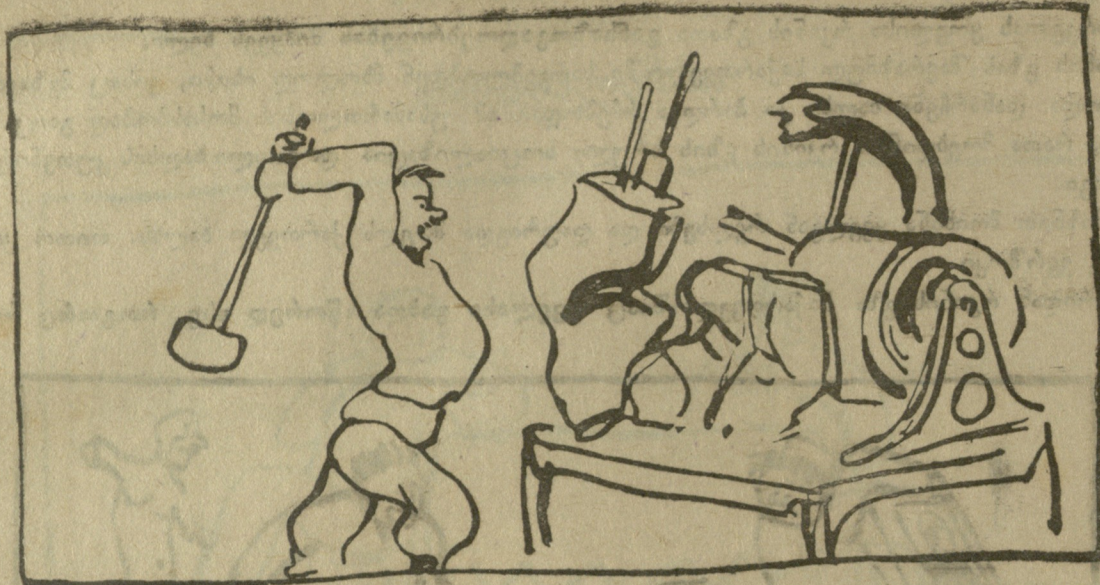

რკინის გზის სოციალიზაციის შემდეგ შეუდგნენ სასახლეებისა და სხვა სახელმწიფო შენობების განსაზოგადოებრივებას... კონტრ-რევოლუციონურს საქართველოში ჯერაც ხელუზღებელი იყო ყველა ის მდიდარი შენობები, თავ-თავის ავეჯეულობით, ძველ მთავრობას რომ დარჩა, და შიგ სახელმწიფო და საზოგადოებრივი დაწესებულებები იყო მოთავსებული. ლარბი ხალხი კი უბრალო ქობებში სცხოვრობდა.

ამ უსამართლობის გასასწორებლად დაანგრიეს სასახლეები და დაარიგეს აგურები და ავეჯი, ასე რომ ამ შემთხვევაშიაც გაათანაწირეს ყველა მცხოვრებნი ისე, როგორც სოციალისტურ რუსეთში.

სოციალიზმის მტრების საბუღარში — საქართველოში — თუმცა ძველ მთავრობას ბევრი არაფერი დაუტოვებია, მაგრამ რაც დაუტოვა ის ქარხნები რიგზე მოქმედობდა. ამ უკუუპართობას, რა თქმა უნდა, სოციალისტურ საქართველოში აღდგილი აღარ უნდა ჰქონოდა. ამის გამო ყველა ქარხნები დასწვეს.

და კონტრ-რევოლუციური მანქანები განადგურეს. და საქართველოშიც წარმოების აღორძინებას ნიადაგი მოუმზადეს.

ვინაიდან საქართველოს ქალაქები ელექტრონის სინათლით იყო გაჩაღებული, ხოლო სოფლები-წყველიადით მოცული, ამ უსწორ მასწარობასაც ბოლო უნდა მოღებოდა. ამ მიზნით მოსპეს ქალაქებში ელექტრონის სადგურები და ამიერიდან ქალაქი გაუთანასწორეს სოფელს.

საქართველოს განსაკუთრებულ უბედურებას წარმოადგენდა ის გარემოება, რომ აქ არ მოიძეოდა საუკეთესო ჯიშის მკებნარები, ხოლო ის უჯიშო მკებნარები, რომელნიც აქ მოიპოვებოდა, უკვე გა-

დგვარებისა და მოსპობის გზაზე იდგა. ამ უბედურების თავიდან ასაცდენათ საბჭოთა რუსეთში დიდი მსხვერპლი გაიღო: მან საკუთარს უბიდან საუკეთესო ჯიშის მკებნარი ამოიყვანა და მთელს ჩვენს რესპუბლიკას თანაბრად მოჰფინა.

ამ გვარად ლენინსა და ქიმილ-ფაშას გულშემატკივრობით საქართველოშიაც სწორედ ისეთივე სამოთხე სებური წესები დამყარდა, როგორიც ოსმალეთსა და საბჭოთა რუსეთშია.

რკინის გზის ფურცელი

(გახართობი რკინის გზის უფროს მოხელეთათვის)

თბილისი, აპრილის 4.

დღევანდელ ჩვენს მოწინავეში გვსურს გავარვიოთ საკითხი „თავისუფალი ვაჭრობის“. თავი რომ დავანებოთ ისეთ უწარჩინებულეს მხარეს, როგორც საბჭოთა რუსეთია, სადაც ვაჭრობა რულიადაც არ არსებობს, ვეროპის დანარჩენ ქვენებში კარგა ხანია იბრძვიან თავისუფალი ვაჭრობის დასამკვიდრებლათ. ეს ასეც უნდა იყოს, ვინაიდან თავისუფალი ვაჭრობის დროს განსაკუთრებით სწრაფად ვითარდება წარმოების საქმე დაწიარდება ქვეყნის კეთილდღეობა.

ეს ისეთი ნათელი და მარტივი აზრია, რომ ენს რედაქციას ვერ წარმოედგინა, თუ ჩვენი თავრობა ამ მხრივ წაქეზების ნაცვლად ხელის ეშლას დაუწყებდა ქართველ ვაჭრებს და აღებაცემობის ხალხს. სამწუხაროდ ეს ასე მოხდა.

ამ რამოდენიმე დღის წინათ, რკინის გზის ტეეგრაფის კანტროლიორ მექანიკს მეხუთე ნაწიისას ბ-ნ გვარამაძეს და ტელეგრაფის ზედამხედელს ბ-ნ ბატუაშვილს გაუტანიათ ჩვენი რესპუბლიკის საზღვრებიდან სამსახურისათვის მინიჭებული აგონით ექვსი ყუთი უხმარი ლენტები ტელეგრაფისა და ბატარეის ნაწილები. სადგურ სანაინზე ბატარეის შემდგენელმა გეგეშიძემ შენიშნა ეს საქონელი დაიჭირა. ყუთები ადგილობრივ მიიციას გადასცეს.

პირდაპირ აღმაშფოთებელი საქმეა. რა უფლება ქვს ბ-ნ გეგეშიძეს ქართველ ვაჭრებს, რომელნიც ავგამოდებით ილწვიან სამშობლოს საკეთილდღეოთ. ელი შეუშალოს. ცხადია მას ისე კარგა არ ესმის ას ნიშნავს თავისუფალი ვაჭრობა, როგორც ეს რესპუბლიკის წარჩინებულ მოხელეებს კობახიძეს და ბატუაშვილს სცოდნიათ. მართალია ნივთები ახაზინო იყო, ვაგონი რომელითაც გადაიტანეს

სახაზინო იყო და რესპუბლიკა, რომლისთვისაც სურდათ ამ ნივთების მიყიდვა ჩვენი დიდი მეგობარი არ არის, მაგრამ თავისუფალი ვაჭრობა ამგვარათ არ შეიძლება შეიზღუდოს.

ამბობენ მთავრობამ შეიძლება დასაჯოს ზემო აღნიშნული პირები კობახიძე და ბატუაშვილიო და ამიტომ ჩვენ განვიზრახეთ ისინი ბატონო ეშმაკო, წარვუდგინოთ მათრახის კუდით დასაჯილდოებლათ.

პატარა მოხსენება დიდ საქმეზე

მოწყალეო ხელმწიფევი ბ-ნო მინისტრო!

თქვენ კარგათ მოგეხსენებათ, რომ ჯანსაღობისა და მით სამუშაო ძალის განსავითარებლათ საქიროა კარგი ქაბა და კარგი სმა, ერთი სიტყვით კარგი ცხოვრება.

ჩვენ, რკინის გზის რევიზორებს, უფლება გვქონდა ამ სახელმწიფოებრივი მიზნის მისაღწევათ რაიმე საშუალება გამოგვეჩხა და აი კიდევაც დავიწყეთ ჩვენი სახელმწიფო კუბეებით ბათუმისკენ ნოხების, კრაველების, კვერცხების და სხვა ამგვარი საქონლების გაცოცება.

ერთ-ერთ ასეთ მოგზაურობის დროს სადგურ ნატანებში ვილაც მოლლატემ გაგვცა. გაგვაჩერეს და ოქმიც შეგვიყენეს, რომლის მიფურჩეება კარგა ბლომათ დაგვიჯდა.

ახლა, როგორც ბოროტი ენები ამბობენ ვილაცა, ამ ოქმების გამოჩხრეკა და სამშვიდობოზე გამოტანა განუზახავს. დარწმუნებული ვარ თქვენ ამ ბოროტ-მომქმედებს ხელს უშლითმის ბოროტი ზრახვების განხორციელებაში.

მას შენა ხელს ვაწერთ რკინის გზის რევიზორები: წუ-ძე, სი-ძე ვარ. ზუბაძე და ქუმ-ძე გრიგოლი. დედანთან სწორია: **ჯოჯოხეთის მამხალა.**

მეზღვართა საქართველო.

ფოთის ნავთსადგური ამით აცხადებს უცხო მეზღვართა საქართველოთ, რომ თუმცა რესპუბლიკის მთავრობა ტეიბულის ქვანახშირს სთვლის სავალდებულო საქონლათ და საჭიროზე მეტს არ ამღვეს არც ერთ გემს, მაგრამ ამ დაბრკოლების შექოვლა შეიძლება ორ გზით, უკეთუ გემის ჰატრონები იმას არ დაიშურებენ.

პირველი საშუალება ტეიბულის ნახშირის გელათის ნახშირათ გასადებას, სოლო მეორე ჰკითხეთ გემ „ეფრატის“ ჰატრონს.

აბდუშელიძემილს და როსტომაშვილს აქ დიდი დახმარების აღმოჩენა შეუძლიათ.

შარადა.

ქართველთ მგოსანთ შორის
ის იყო პირველი;
ცეროპაც აფასებს—
მიხვდება მკითხველი.

ოთხ ანბანით ითქმება
იმისი სახელი;
ეს ვერ მიხვდეს ვეჭვობ
ისეთი ქართველი.

ჩვენ ვაფასებთ, ისიკ
ხომ ჩვენ თანავიგობობს
ნეტარ ხსენებული
ერთ ანბანს დავგიჟებობს
ჩვენთვის საჭიროა
პირველი ანბანი;
დაგვეჭირდება მხოლოდ
ერთობ მცირე ხანი.

ანბანს „ს“-უს ჰგავს აქვენ
თევზის დასაქვრათ.
ვიცი შორს არ წახვალთ
ამის ასახსნელათ.

ორი წინა ასო
ჩვენთვის საჭიროა,
ბევრს ნუ შეეჩერდებით
ქვევით ჩ ვყვეთ დროა
შარადის ახსნის დღს
არ მისაყვერდურათ.
მე შინდა რკინის გზის
ერთ სადგურს ვესტუმროთ
იქ ბლომათ შეგვხვდება
სპეკულიანტები
ბათუმისკ ნ მიყავთ
თხა, ღორი, ბატები.

ინდაური, კვერცხები,
სანოვანე ბლომათ,
ლომი და ქათმები
სხვისდა გასაძლომათ.

მეტი ქალებია
ამ საქმის მოხელე
თუ სწყალობს რა უჭირს
დამოყენის მოხელე.

აქ რაები ხდება
არ არის სათქმელი
ჩვენ გვეჭირია მხოლოდ
სადგურის სახელი.

წინა ორი ასო
არ არის მოსახმარი.
ჩვენთვის საჭიროა
ორი ერთად მდგარი.

შარადა მხათ არის
დავიმშვიდოთ გული

ხელთ გვაქს უცხო სიტყვა
ჩვენში ხმარებული

ვინც რომ მსუქანია,
სურს დრო გაატაროს,
ობრათ ნაშოვარი
ობრათ გადაყაროს,
ის იქ შეგრძანდება
დროებას ატარებს...
იქ ვერ ნახავთ გლეხებს,
მუშებს—პროლეტარებს.
ვეჭვობ შეგნებული
ახლოს გაეკაოს,
ოფლით ნაშოვარი
წყალში გადაყაროს.

ნეტავ ეს ქვეყანა
როდის გასწორდება,
და მდიდართ მუცელი
რით ამოსწორდება?!

ისკანდერ.

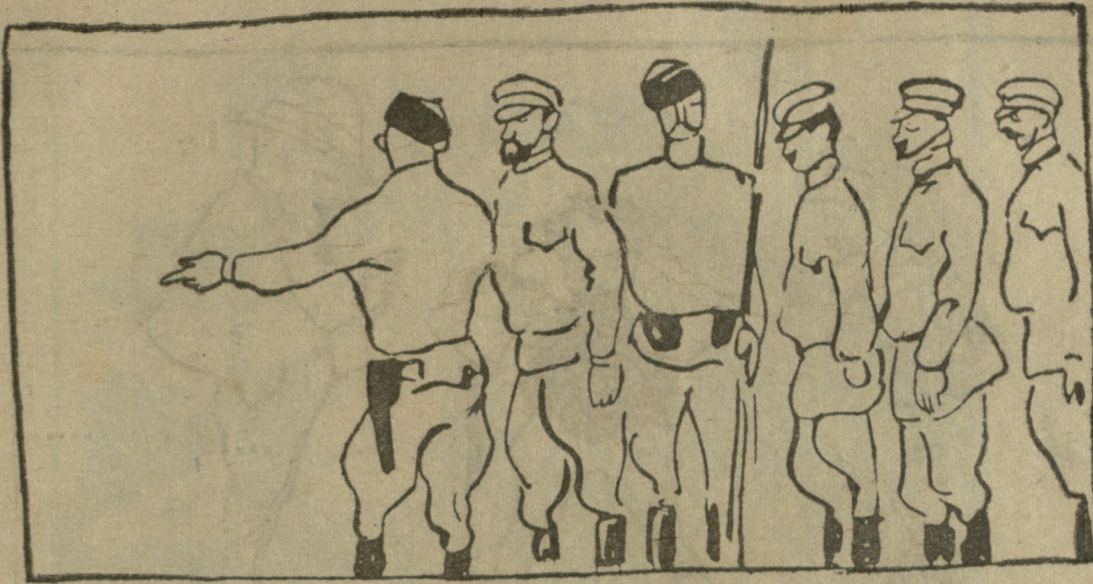
მი ამაღლებს მშაქობას ე. დ. რ. მინისტრთა
საბჭოს თავმჯდომარე უფალ ეშმაკს.

მოხსენება.

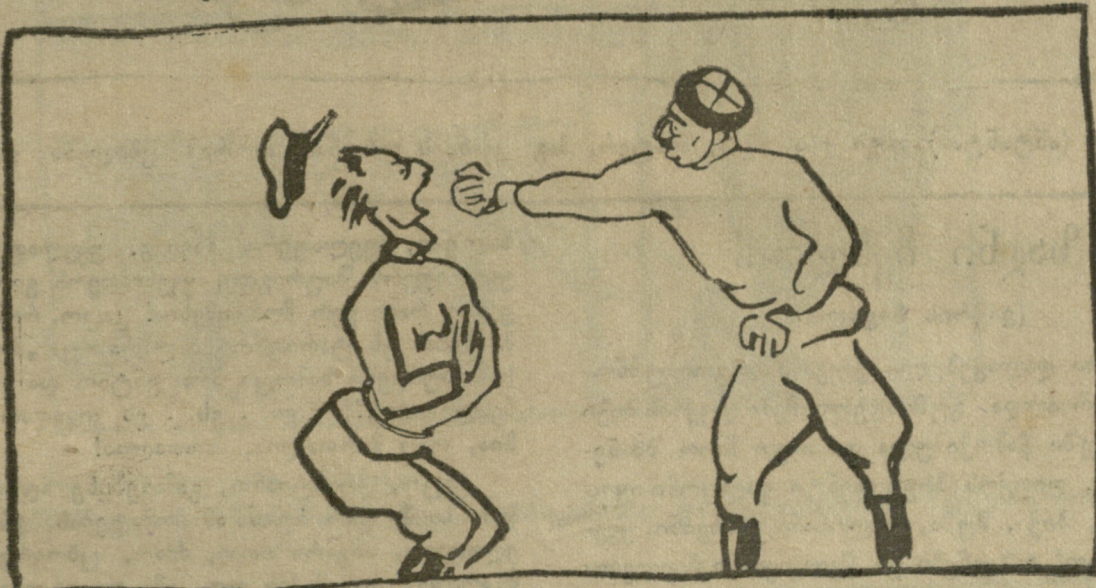
1920 წ. თებერვლის 25 მთელს ზუგდიდის რაიონში, საისტორიო დღეთ ჩაითვლება. ამ დღეს მოხდა რევოლიუცია მართლ-მსაჯულებაში. დაინგრა ძველი მისი ფორმები. სამეგრელოს ორმა ბუმბერაზმა იურისტმა: მომრიგებელ მოსამართლეთა თავმჯდომარე ჩაჩიბაიამ და მომრიგებელმა მოსამართლე გობეჩიამ ამ დარგშიაღ შეიტანეს ახალი გამაკოცხლებელი სიო. ამიერიდან სასამართლო ხალხს ისე დაუახლოვდა, რომ ხალხი იგივე სასამართლო იქნება და სასამართლო კიდევ იგივე ხალხი. ე. წ. სასამართლოს „კანცელიარწინა“ ჩაპბარდა ისტორიას. რეფორმების ცხოვრებაში გატარებას, ზემოხსენებული პირნი უკვე შეუდგენ. თებერვლის 25, ქალაქის ბაღში სეირნობის დროს, ორივე მოსამართლემმა მოიგონეს ვითომც გულის მოსვლა და ერთმანეთის შეურაცყოფა და იქვე რომ ხალხისთვის უფრო ნათელი ყოფილიყო ახალი სასამართლოს სიმარტივე, ერთმანეთი გაასამართლეს „თავპირბტრევის“ კანონის (მისი შემუშავებული ახალი კანონია) მე—109 მუხლის ძალით. გაცნობებთ რა უფალო ეშმაკო, ჩაჩიბაია გობეჩიას ასეთ ამაგს, ფეიდიისა და ხალხია წინაშე უმო რჩილესად და დაბეჯითებით ვშუამდგომლობ თქვენს მაღალეშმაქობის წინაშე, ნება მიბოძოთ ორივე წმ „მათრახის წვერის“ პირველ ხარისხის ორდენით და ჯილდოვების შემდეგ, მოვათავსო სახელმწფო ხარჯით ზუგდიდში არსებულ ავიათმყოფ და მოქანცულ მოსამართლეთათვის სანატორიაში.

მ. გ. მ. ს. თ. უფალ ეშმაკის ნაცვალი ზუგდიდში
ქუდილაში.

დაჩივლი.

სანაპირო ჯარისკაცი. თქვენი გვარი?
 ლტოლვილი დენ-კინელი. ივანოვი.
 სანაპირო ჯარისკაცი. გაიარე.

სანაპირო ჯარისკაცი. თქვენი გვარი?
 ლტოლვილი დენ-კინელი. გამ...გამ...გამცემლიძე
 ჯარისკაცი. ?.....

სანაპირო ჯარისკაცი. თქვენ ვინა ბრძანდებით?
 1 ლტოლვილი. მე ქოთუცხურა ვახლავარ.

2 ლტოლვილი. მე არტისტი ვახლავარ.
 ჯარისკაცი. მოზრძანდით - ქვენი გირიძე!

ა.წ.

რუსეთის საკითხი და ანტანტა.

ინგლისი (ანტანტას) თავი დაანებეთ, მისტერ, მაგ კვანძის ღრღნას, თორემ კბილებს გაფუჭებთ!

ზადნი ჩესლო.!!

(ვაჭრის ჩივილი)

აფსუს რა დალაგებული ქვეყანა როგორ უშნონოთ გადატრიალდა. გუშინდელი ჩემი დუქნის ბიჭი დღეს სათავეში წამოვიქაულა და ისეთ ნაირ ბძანებებსა სცემს, თითქოს პოეზილენტი ვილცონი იყოსო! „გოგო, ბიჭი, მუჟა, ხელოსანი, ხაზეინი, ყველანი ერთიაო! ხაზეინები კი წელკავიანი ძაღლები-ვითა ვართ მოკუნტული და რასაც გვიბძანენ ვასრულებთ“

ხალხნო, ნეუყელი მე და ხოშტაროვი ერთი ვართ?! სად მე, სად ხოშტაროვი! სად მე, სად ოქროყანელი მემაწვენე გიგუა!! ნეუყელი ჩვენში რაზნიცა არ უნდა იყოს!! როგორ, ფული ჩემი, საქონელი ჩემი, დუქანი ჩემი, ფარმა ჩემი და ნეუყელი მე და ჩემი ბიჭი ერთნაირი უსლოვიაში უნდა ვიყოთ!!

აფსუს, გეურქ, რა დროს მოესწარი!!... გამოსცემენ მანიფესტს და გინდა თუ არა ეს ასე უნდა იყოსო! შენ ვინა გითხავს: ხაზეინი ხარ, გაძლევს ხელს რომ ეს ბძანება აასრულოთ თუ არა! ჩამსხდარან ამ ტარიფნოი პალატაში ჩემი ნაპრიკაშიკალი ბიჭები და სცემენ და სცემენ მანიფესტს: ნემედლენათ მოუმატეთ ჯამაგირ ბი მუშებსაო! შერე, ერთი თქმის მეტი კი არ უნდათ. მე შენ გითხრა აქალოშნიკთან არ უჩივლო, პრისტავთან, ან ლუბერნატორთან!

ხალხნო, ყველაფერი გავიგე, ყველაფერი ჩესმის, ყველაფერს შაურიგდი, ყველაფერს ვითმენ, მაგრამ ერთი რამე ვერ მომიტმენია! კაცო, რომ გამოსცემს ბძანებას ეს ტარიფნოი პალატა თუ: „მიემატოს მოსამსახურეებს სამოცი პრაცენტიო და ისიც ზადნი ჩესლოთიო!!!.“ ეს... ეს... ეს კიველარ მომინელე-ბია, რაც მართალია, მართალია!

კაცო, ქრისტიანო, გამაგებინე აღრევე, იქნება ჩემი საქმე ვერ იტანს ამ ომატებას, დააკეტავ ყველაფერს, ანგარი ითაა, ძმაო, ცხოვრება. მე დაანგარიშებული მაქვს თუ, ამა და ამ თვეში ამდენი მოვიგე მეტქა და ერთიც ვნახოთ, გამოვა ზადნი ჩესლოს მანიფესტი და მთელ დაფორებს ყირამალა გადმამიტრიალებს!

ვის გაუგონია?! არ ვიცი, არ ვიცი, აღარაფერი აღარ გამეგება! კიდევაც სჭირან, კიდევაც ჰკერავენ! გინდა აბსუნდის გააკეთებენ, გინდა გადმობრუნდის!

რა ვიცი, კაცო, მაგათმა იტირებებმა და სობრონიებმა ყურები გამოგვიკედეს. წელიწადი თორმეტი თვე სულ იმას ყვირიან თუ; „ვპეროდ, ვპეროდო,“ და ახლა რა ჩითამი გაუწყრათ, რომ ამ ტარიფნოი საქმეში ასე უკან იხვენ და ზადნი ჩესლოთი გვამატებინებენ ჯამაგირებს!

სირცხვილი და ავკაცობა იმათ რომ ამნაირი ზადნი ჩესლოს მანიფესტებით ტყუილათ სახელს იტეხავენ, თორემ მე რა, მე ყველაფერს გაუძლებ. მოუმატებენ სამოცი პრაცენტს ზადნი ჩესლოთი, მე ტისიჩი პროცენტს მოუმატებ საქონელს პეროდნი ჩესლოთი! აბა, ვნახოთ იმათი ზადნი აჯობებს, თუ ჩემი პერედნი!

გოგია.

სტუდენტთა სასადილოში.

— დღეს რა ირის სადლოათ, ამხანაგო?
 — გუშინწინდელი ბორშის ნაშთი ახალი ტარაკანებით და ძველის-ძველი შემწვარი ღვინის ნაპერი.

* *
 (5-ს.)

დ ე პ ე შ ე ბ ი.

ვნებიან გულით ვისწრაფოდი შენკენ გუშინწინ²
 შენს წყნარ ოთახში მე შელოდა ტკბილი ოცნება...
 შენს მყუდრო ოთახს არ უკრძენია ზარის „ძინ,ძინ,ძინ“
 არ უსმენია სანეტარო ჩვენი კოცნები.
 ბავშვო, შენ, ალბათ, გამიჯაგრდი, რომ არ მოვედი,
 და ბროლის ცრემლი წამწამებზე შენ გაგიბრწყინდა...
 რა ვქნა ღმერთმანი, მეც არა მაქვს შენსაფეთ ბედი;
 გუშინწინ ისე საუცხოვოდ, ლამაზათ წვიმდა
 და მე მინდოდა შენთან მოსვლა: შენ მე შელოდი...
 ქუჩაში წვიმდა, ქარი ქროდა დრო გამოშველით...
 მე შენთან მოსვლას, გეფიცები, არ გაუბოდი...
 მაგრამ არ მქონდა მე არც პალტო, არც კალოშები...
 პიეტრო.

ფოთი. ექვსი დღის განუწყვეტელი სროლის შემდეგ ფოთის მილიციამ უკუაქცია კაპარჭინას რაიონში შემოსეული გარეული იხვები. გაქცეულებს კვალ და კვალ მისდევს პალიასტომის ტბით მცურე რაზმი ს. გუჯაბიძის წინამძღოლობით.
 ბოდილა.

სად ქუთაისი: იანვრის პირველ რიცხვებში უგზო უკვლოთ დაიკარგა რკ. გზის კავშირის გაშვების თაემჯდომარის ამხანაგი ი. ბერძენიშვილი. შპოვენელს ვთხოვეთ დავგიბრუნოს ყურნალ ცისარტყელას ანგარიშები და ბერძენიშვილი კი თვითონ დაიტოვოს.

იქიდანვე: ქუთაისის რკ. გზის მილიციამ თავის რაიონში საალყო წესები გამოაცხადა.

უბილეთათ მგზავრობისთვის 20000 მანეთით აჯარიმებენ. ჯერ ჯერობით ციხეშია ამის გამო მხოლოდ მილიციის უფროსის ერთი თანაშემწე და ერთი მილიცეული, მეორე თანაშემწე კი რესტორან „ტურფა-ში“ მიიმალა.

კ. მწვანეყვავილელი.

ქ. ზესტაფონი. (შორაპნის მაზრა). შორაპნის მაზრის მასწავლებელთა ყრილობამ (?) დიდი უმრავლესობით (მაზრაში 320 მასწავლებელია; ყრილობას დაესწრო 65 მასწავლებელი) მლ. ს. მკედლიძის თავმჯდომარეობით მიმდინარე წლის 12 მარტს, განიხილა რა საკითხი მასწავლებლების ჯამაგირების მომატებისა და, მიიღო რა მწედველობაში მათი ეკონომიური მდგომარეობა, დაადგინა: გადიდებულ იქნას მასწავლებელთა ჯამაგირები ხუთ წლიან და პროცენტულ მომატებებით 20,000 მანეთამდე თვეში თუ ეს დადგინდება განათლების სამინისტროს მიერ 14 მარტამდე არ იქნა სისრულეში მოყვანილი, გამოაცხადოს მაზრის მასწავლებელთა გაფიცვა (არ არის სავალდებულო უმრავლესობა 265 მასწავლებელთათვის). ჯამაგირების მაქსიმუმამდის გადიდებას მასწავლებელთა ყრილობა (?) იმით ხსნიდა, რომ მათ ძლიერ ესაქიროებათ სწავლა-აღზრდის ცოდნის შექმნა.

ზესტაფონის სადგურის რკ. გზის მოსამსახურეებმა გამოიგონეს ახალი საშვალეობა ვაგონების უორთქმავლოთ გადატან-გადმოტანისა, ე. ი. პერპეტუუმ მოზილვე. გამოიგონება ესე სახესებით იქნა მიღებული რკ. გზის ადმინისტრაციის მიერ. პირველი ცდა მიმდინარე წლის 13 მარტს საუცხოვოთ ჩატარდა: სამი ქვაბი მაზუთით და ზეთით დატვირთული წარმოუდგენელ სისწრაფით გაეშურენ სადგურ სვირისაკენ და, რომ სვირიდან მოზავალ სახალხო მატარებელს მათთვის დაჯახებით ხელი არ შეეშალა, ცისტერნები გამოანგარიშებულ დროზე უფრო ადრე იქნებოდენ სად. სვირში.

პროლეტარი.

საჩხერე. თებერვლის 20, ფათერაკი შეემთხვა, საჩხერის კოოპერატივის „მოდინახეს“, გამგეობის თავმჯდომარეს, კოტე აბდუშელიშვილს.

„ბორატმა ენებმა გაავრცელეს ხვები, ვითომც მას ვაქარ-სპეკულიანტებთან ჰქონდეს საიდულო კავშირი, ქანქართა მოსახვეჭათო.“ ამ გარემოებას ყურადღება მიაქცა „შავმა ხალხმა,“ (როგორც აქაური ბ-წყინვალე წოდება, და მცინარე ინტელიგენცია უწოდებს მუშებს).

მოითხოვა აბდუშელიშვილის გადაყენება. მოხდა საარჩევნო ბრძოლა. აბდუშელიშვილმა მოახდინა, ძალთა მობილიზაცია, არჩევნებში ენერგიული

ლი მონაწილეობა მიიღეს, აწ დრო მოკმულმა, საჩხერის, „ბრწყინვალე წოდებამ“ ეროვ.-დემოკ. და სოციალისტ-ფედერალისტებმა.

ბრძოლაში „შავმა ხალხმა,“ გაიმარჯვა. სასტიკათ დაამარცხა ბლოკისტები, და მათი კანდიტატი აბდუშელიშვილი ყორანივით გააშავა.

მავენ ენები იმასაც ამბობენ, რომ უკეთეს ბლოკისტების კანდიტატს აბდუშელიშვილს გაემარჯვნა, აპრობდა „ბლოკისტებისთვის“ ნადიმის გამართვას, და მას სხვერპლად უნდა შეწირულიყო ყოვლად პათოსანი და უმწიკლო ცხოველი შავი ძროხა. კოტეს დამარცხებით, უდანაშაულო ცხოველი გადურჩა სასჯელს. მართალი უთქვამს პოეტს: „ღმერთმა ერთივით აცხონოს თუ მეორეა რ წაწყმინდოსო.“
„მაშხალა“

სოფ-საგარეჯო.

I.

ვინაიდან ადგილობრივ აფთიაქში წამლები ნაკლებათაა დუქნებში და მათი შოვნა არ შეიძლება აფთიაქის პარონმა (პროვიზორმა.) გადასწყვიტა რაც შეიძლება მეტი წყალი უყოს წამლებს, რომ ამით გამოიზოგოს მცხოვრებლებს. ეს პირველ მოთხოვნის საგანი.

— კოოპერატივის წლიურ კრებაზე მცხოვრებლებმა გამგეობას მადლობა გამოუცხადეს, რადგანაც მთელი წლის განმავლობაში უზრუნველ-ყოფილნი იყვნენ ყოველ ნაირი საქონლით, ხოლო ბოლო ხანებში სულ იაფათ შეიძინეს პირველი ხარისხის კევი, ბურნუთი, და ქიანი თხილი, რასაც დიდი გასაგალი ჰქონდა თვით კოოპერატივის მოსამსახურეთა შორისა.

კომძლე.

ბათუმი. ადგილობრივ რუსთა ეროვნულმა საბჭომ განასაჩივრა ქალაქის არჩევნები, იმ იმედებით რომ გენერალ-გუბერნატორი არ დაამტკიცებს მას. საბჭო უკვე შეუდგა არჩევნების სამზადის.

უკვე მიწვეული ჰყავთ რმდენიმე ქართველი ინსტრუქტორი. იმედი გვაქვს რომ მომავალ არჩევნებში მნ ხმოსანი რუსები იქნება.

დამტკიცდა და გამოქვეყნდა ახალი ტაქსა სანოვავებზე. ამ ტაქსი მოვაქრებს უზარალთა ორი მილიონი ბონ.

ქ. ზესტაფონი. ვინაიდან ქალაქის თავისთვის ადგილობრივ სამოქმედო „ასპარეზი“ ვაწრო შეიქმნა მუდმივ სამოქმედო ადგილათ მან თავისთვის დაინიშნა ქ. თფილისი, სადაც უმეტეს დროს ატარებს.

— ქალაქის თავის მოადგილე ბაქარით მძიმე ავით შეიქნა. მაზრის ექიმი ამაშუკელი საღამოს 9 საა-

თიდან დილის 5 საათამდის თავს დასტრიალებს, მაგრამ მანუევრებელი ჯერ არაფერი სჩანს. მოსალოდნელია ორთავე იმსხვერპლოს ამ უცნაურმა სენმა.

— ბესარიონ გაჩეჩილაძემ საბოლოოთ ჩააბარა „აბლაკატობის“ ეგზემენი, რისთვისაც ადგილობრივ სასამართლოებში ნება ებოძა საქმეების დაცვისა. როგორც ამბობენ დიდ ამაგს იჩენს ხალხისათვის და საქმის ღირებულებაზე ასჯერ მეტს არავის ახთევენებს.

მართაშვილი.

თელავი.

უკანასკნელ გამოანგარიშებით მდგომარე, 1919-20 სამოსწავლო წელში თელავის გიმნაზიაში მეცადინეობამ 13 დღე გასტანა. წლის ბოლომდე მოსალოდნელია კიდევ 4 სამეცადინო დღე. თუ ეს გამართლდა-იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ უნ-ვერსიტეტები ჩვენთვის საჭირო აღარ იქნება.

— ერობის გამგეობის გადაწყვეტილებით მიწის რეფორმების ცხოვრებაში გატარებას მომავალ ზამთარში შეუდგებიან, ხოლო დასასრული მოსალოდნელია 2017 წლისათვის.

— სამაზრო პროფესიონალორმა საბჭომ განიხილა რა წინანდლის სახელმწიფო მამულის რუშების საჩივარი, რომ ამავე მამულის მოურავმა ნება არ დართო მუშებს „დავითელობა“ უქმათ,-გადასწყვიტა სამსახურიდან იქნეს გადაყენებული „რეაქციონერი“ მოურავი რამიშვილი და მის მაგიერ დაინიშნოს საბჭოს ერთ-ერთი წევრთაგანი. ვინაიდან სამოურავო კანდიდატები საბჭოში სამნი არიან მოსალოდნელია დიდი განხეთქილება, რომლის თავიდან ასაცილებლათ გადაწყდა: წინადადება მიეცეს ნაჟარეულის და მუკუზნის მამულების მუშებსაც ასეთი საჩივრები შემოიტანონ მათ მოურავებზედაც, რომლის გარჩევის დღეთ დაინიშნოს 9 მარტი. ამბობენ შინაურ კონფლიქტს ამით ბოლო მოეღებაო. შედეგი შემდეგ.

— თემთა წარმომადგენლების სამაზრო კონფერენციამ გადასწყვიტა: გაუქმდეს სამაზრო ერობა და თვითმმართველობის უმაღლეს ინსტანციათ თემში გამოცხადდეს, სამაზრო ერობის შენობა გარდაეცეს კოოპერატივ „კახეთის მუშას“ იმ საქონელთა დასალაგებლათ, რომლებიც გადაარჩათ ყველა წევრების დაკმაყოფილების შემდეგ და უბინობის გამო ქუჩაში უწყვიათ.

— მობრძანდა კახეთის წარმომადგენელი დამფუძნებელ კრებაში სოსო მაჭავარიანი. დეპუტატის ეს მოსვლა პირველია დამფუძნებელი კრების დაარსების დღიდან.

— გატყობინებთ კახეთის სახელმწიფო მამულეების მორიგ მოთხოვნილებებს:

1) გაუქმდეს 8 საათის სამუშაო დღე და დაკანონდეს ფაქტიურათ არსებული 3 საათის მუშაობა.

2) უქმეთა რიცხვი გადიდებულ იქნას თორმეტჯერ.

3) ვინაიდან ყველა მამულეების მუშები გამოდიან 79 სოფლებიდან მიეცეს მათ გარდა 32-სა 79 ადგილობრივი უქმე.

4) ყოველ ორ კაცში ერთს ორ დღეში ერთი დღე მიეცეს თავისუფლება, პროფესიონალორკავშირის კრებებზე დასასწრებლათ დამოუკიდებლათ იმისა მოხდება ამდენი კრებები თუ არა.

5) თუ უქმეთა და თავისუფლებათა რიცხვმა 365-ს გადააჭარბოს სათანადოთ გადიდდეს დღეთა რიცხვი წელიწადში.

ორბი—შვამთელი.

ჭაგან-ღანირი.

7 იანვარი (დაგვიანებულია) ჭაგან-ღანირის რესპუბლიკის ჯარის ერთი პოლკი 4 იანვარს ძალით შეიჭრა ღანირ-ქუტირის საზღვრებში, დაიპყრო რამდენიმე სოფელი და დაიჭირა თავისუფლების მოედანი და მის ახლო მდებარე სიმაგრენი. ფორტებზე მოდარაჯე ოთხი ძალი და ექვსი კატა ტყვეთ წაიყვანა;

ჯაგან, ფილები აღფრთოვანებას გამოსთქვამენ ჭაგან-ღანირის ჯარის ასეთ მოქმედებაზე.

8 იანვარი. ღანირ-ქუტირის მთავრობამ განკარგულება გასცა შეტაკების წინააღმდეგ რათა უბრალოთ ძმათა სისხლი არ დაღვრილიყო, ღანირ-ქუტირის საგარეო მინისტრმა ნოტა გაუგზავნა ჭაგან-ღანირის მთავრობას. „მე დარწმუნებული ვარო, ამბობს მინისტრი, რომ ეს დანაშაულობაა ჯარის უფროსისა, (ფრანგიშვილი) რომელიც თავისავე მთავრობის დაუკითხავათ შემოიჭრა ღანირ-ქუტირის საზღვრებში.

დაუყოვნებლივ ჯარი გაყვანილი უნდა იქნას ნადავლი და კონტრიბუცია დატოვებული“.

9 იანვარი. დღეს დილის 5 საათზე ჭაგან-ღანირის ჯარი ღანირ ქუტირის საზღვრებიდან გავიდა. ნადავლი და კონტრიბუცია არ დაუბრუნებიათ. ტყვეები გაანთავისუფლეს.

კუდიანი.

სურათი გამოცანა.

